

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Lojalitetsplikten kräver inte ingripande mot våldsamma kollega

Publicerad

15 DEC 2021

Den allmänna lojalitetsplikten i ett anställningsförhållande kräver inte att man avvärjer sådana pågående handgripligheter mellan arbetskamrater som inte uppenbart kan leda till allvarlig skada på person eller egendom. Det slår AD fast och ogiltigförklarar avskedandet av en lagerarbetare som bevittnade ett övergrepp mot en kollega.

Arbetstagaren anställdes på ICA 2006 och avskedades den 17 november 2020. Parterna tvistar om det fanns laga skäl för avskedandet eller i vart fall saklig grund för uppsägning.

Enligt arbetsgivaren medverkade mannen den 1 oktober 2020, under arbetstid på arbetsplatsen i Helsingborg, till att våld eller allvarliga trakasserier, eller sexuella trakasserier, utövades mot en kvinnlig kollega. Han och två manliga kollegor samlades gemensamt och i samförstånd kring den kvinnliga kollegan, varvid en av de två manliga kollegorna bland annat tog strypgrepp på den kvinnliga kollegan.

Mannen ska, enligt arbetsgivaren, ha hållit utkik efter förbipasserande samt genom att stänga av utrymmet så att den kvinnliga kollegan inte kunde ta sig från platsen. Vidare uppmuntrade han, i stället för att ingripa, till våld bland annat genom en gest där han visade kollegan som utövade våldet hur ett strypgrepp ska tas.

Mannen beskylls vidare för att ha farit med osanning under bolagets efterföljande utredning av händelsen och försvårade därigenom denna.

Mannen ska dessutom, tillsammans med en manlig kollega, dessförinnan under 2020 ha utsatt den kvinnliga kollegan för allvarliga trakasserier, eller sexuella trakasserier, på arbetsplatsen vid flera andra tillfällen.

Förbundet nekar till beskyllningarna och menar att han ara tog del av händelseförloppet den 1 oktober och inte medverkade till våldet. Mannen for inte med osanning vid intervjun med arbetsgivaren och han

förteg inte saker.

Arbetsdomstolen berör först praxis kring arbetstagares våld. Att en arbetstagare på arbetsplatsen, utan samtycke, utövar våld mot en kollega är normalt ett allvarligt åsidosättande av arbetstagarens skyldigheter i anställningen och dessutom ett brott. Detsamma gäller normalt den som med råd eller dåd främjar gärningen. Arbetsgivaren har bevisbördan för det som läggs arbetstagaren till last.

I svensk rätt finns det, utom i fråga om vissa särskilt allvarliga brott, ingen allmän skyldighet att försöka avvärja pågående misstänkta brottsliga handlingar genom att till exempel ingripa fysiskt eller slå larm (se genomgången av rättsläget i SOU 2011:16).

En arbetstagare kan dock på grund av sina arbetsuppgifter ha en skyldighet gentemot arbetsgivaren att försöka avvärja olika förhållanden.

Enligt 3 kap. 4 § arbetsmiljölagen är en arbetstagare vidare skyldig att medverka i arbetsmiljöarbetet. Om arbetstagaren finner att arbetet innebär omedelbar och allvarlig fara för liv eller hälsa, är han eller hon enligt den paragrafen skyldig att snarast underrätta arbetsgivaren eller skyddsombud.

Redan av den allmänna lojalitetsplikten i ett anställningsförhållande kan dock, förklarar AD, inte anses följa en skyldighet att försöka avvärja sådana pågående handgripligheter mellan arbetskamrater som inte uppenbart kan leda till allvarlig skada på person eller egendom. Inte heller kan något sådant anses följa av arbetstagarens allmänna skyldigheter enligt arbetsmiljölagen.

Arbetsdomstolen har i det nu aktuella fallet tagit del av en film från en övervakningskamera som visar händelseförloppet den 1 oktober. Filmen, som är drygt två minuter lång och saknar ljud, är av god kvalitet, men inte så skarp att den tillåter några säkra slutsatser om till exempel de närvarande personernas ansiktsuttryck.

Sammanfattningsvis anser AD att det inte är bevisat att mannen på påstått sätt främjade kollegans handgripligheter mot en kvinnlig kollega. Den avskedade arbetstagaren som var lagermedarbetare, hade såvitt framkommit inte något särskilt ansvar för ordningen mellan arbetskamraterna. Av bolagets ordningsregler och arbetsmiljöpolicy framgår inte att en arbetstagare är skyldig att försöka avvärja pågående handgripligheter mellan arbetskamrater.

Det som skedde mellan kollegerna kunde inte uppenbart antas leda till allvarlig skada på person eller egendom. Mannen var därför inte skyldig att försöka avvärja handgripligheterna mot kvinnan som tveklöst i och för sig var olämpliga på en arbetsplats, ens om han hade förstått att dessa var ovälkomna.

Det är således inte heller visat att mannen den 1 oktober 2020 bröt mot sina skyldigheter i anställningen.

Det är inte heller bevisat att mannen före den 1 oktober 2020 med ord eller handling främjade det som arbetsgivarparterna påstått.

När det gäller mannens påstått bristande medverkan i bolagets utredning av händelserna säger AD att det inte är bevisat att han försvårade bolagets utredning genom att oriktigt säga att han inte mindes händelseförloppet, som hade inträffat under ett par minuter fyra dagar tidigare och enligt mannen avsåg något som hände ofta mellan kollegan och kvinnan. Det har inte heller framkommit att den avskedade mannen vid samtalet lämnade någon annan uppgift som var medvetet oriktig eller annars försvårade bolagets utredning.

Det kan inte antas annat än att han hade berättat för bolaget om det händelseförlopp som framgår av övervakningsfilmen, om bolaget hade visat honom den och ställt frågor.

Arbetsdomstolen anser därför att det inte är bevisat att mannen för med osanning vid samtalet eller att han annars försvårade bolagets utredning om händelsen.

Arbetsdomstolen ogiltigförklarar avskedandet av mannen och ICA Sverige AB ska betala lön och allmänt skadestånd med 125 000 kronor.

Mikael Kindbom

Instans: Arbetsdomstolen

Rättsområden: [Anställning, uppsägning och avskedande](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter